

C. Grupa zajęć do wyboru
Specjalność Psychoterapia i kliniczna diagnoza psychologiczna
Nazwa przedmiotu kształcenia: Diagnoza i trening funkcji poznawczych
Forma zajęć:

Wykład
Laboratorium

Cele kształcenia
Wykład:

- C1** Pogłębienie wiedzy o funkcjach poznawczych i ich znaczeniu w diagnozie klinicznej.
C2 Pogłębienie wiedzy o zasadach diagnozy funkcji poznawczych oraz doborze narzędzi diagnostycznych.
C3 Pogłębienie wiedzy o zaburzeniach funkcji poznawczych w różnych jednostkach chorobowych.
C4 Pogłębienie wiedzy o zasadach treningu i wspomagania funkcji poznawczych.

Laboratorium:

- C1** Doskonalenie umiejętności diagnozy funkcji poznawczych.
C2 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego kontaktu z pacjentem podczas diagnozy funkcji poznawczych.
C3 Doskonalenie umiejętności planowania i stosowania metod treningu funkcji poznawczych.
C4 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy danych i formułowania interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami funkcji poznawczych.

Program kształcenia (treści nauczania)
WYKŁADY
T1 Główne obszary funkcji poznawczych, podlegające diagnozie.

- Diagnoza koncentracji uwagi
- Diagnoza pamięci
- Diagnoza fluencji słownej
- Diagnoza funkcji wykonawczych (planowania, umiejętności rozwiązywania problemów, kontroli reakcji)
- Diagnoza percepcji i koordynacji wzrokowo- przestrzennej (orientacji w przestrzeni, analizy i syntezy wzrokowej)
- Diagnoza umiejętności logicznego rozumowania

T2 Cele przeprowadzania klinicznej diagnozy funkcji poznawczych.

- Ocena rozwoju chorób otępiennych
- Ocena sprawności funkcji poznawczych po urazie czaszkowo- mózgowym
- Ocena sprawności funkcji poznawczych w przebiegu uzależnienia od substancji psychoaktywnych
- Diagnoza funkcji poznawczych w przebiegu chorób psychicznych (np. schizofrenii, depresji z zaburzeniami poznawczymi)

T3 Kompleksowa diagnoza funkcji poznawczych z zastosowaniem narzędzi psychometrycznych.

- Zasady przeprowadzania kompleksowej diagnozy funkcji poznawczych
- Etapy diagnozy funkcji poznawczych
- Propozycje doboru narzędzi psychologicznych w celu przeprowadzenia diagnozy funkcji poznawczych (analiza przypadków)

T4 Rola codziennej aktywności w rehabilitacji i treningu funkcji poznawczych.

- Rola regularnej aktywności fizycznej w poprawie ukrwienia Ośrodkowego Układu Nerwowego
- Zdrowa dieta i odpowiednia ilość oraz jakość snu
- Znaczenie rozwijania nowych umiejętności (elementy nauki języka obcego, nauka gry na instrumencie)
- Stymulowanie pamięci i koncentracji uwagi w przebiegu kontaktów społecznych
- Wykorzystanie elementów codziennej aktywności w treningu funkcji poznawczych

LABORATORIUM
T1 Kompleksowa diagnoza funkcji poznawczych z zastosowaniem narzędzi psychometrycznych (analiza przypadków)

- Podstawowa diagnoza funkcji poznawczych
- Rozszerzona diagnoza funkcji poznawczych

T2 Trening pamięci

- Ćwiczenia zapamiętywania (listy słów, obrazków, cyfr)
- Wykorzystanie gier typu memory
- Powtarzanie sekwencji

-Praca z tekstem

T3 Trening koncentracji uwagi

- Wyszukiwanie różnic między obrazkami
- Wykreślanie określonego znaku (litery, obrazka, słowa) w dłuższym, jednostajnym tekście
- Ćwiczenia usprawniające podzielność uwagi
- Stopniowe wydłużanie czasu koncentracji na jednej czynności

T4 Trening funkcji wykonawczych

- Rozwiązywanie łamigłówek logicznych, zagadek, krzyżówek
- Rozwijanie umiejętności planowania
- Zastosowanie gier strategicznych (sudoku, szachy, warcaby)
- Zadania o zmieniających się zasadach (kształtowanie elastyczności myślenia)
- Tworzenie i analiza historyjek obrazkowych

T5. Trening percepcji i koordynacji wzrokowej, ruchowej i słuchowej

- Zadania polegające na dopasowywaniu kształtów i kolorów
- Ćwiczenia orientacji przestrzennej (rysowanie labiryntów, układanie klocków według wzoru)
- Ćwiczenia poprawiające koordynację wzrokowo- ruchową

T6 Trening fluencji słownej

- Ćwiczenia w nazywaniu
- Tworzenie historii
- Zabawy słowne (anagramy, rymowanki, znajdowanie synonimów i antonimów)

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Daniluk, B., Szepietowska, E.M. (red.) (2018). *Rehabilitacja neuropsychologiczna. Ujęcie holistyczne*. Lublin: UMCS.
2. Domańska, Ł., Borkowska, A. (red.) (2009). *Podstawy neuropsychologii klinicznej*. Lublin: UMCS.
3. Zawadzka, E., Domańska, Ł. (red.) (2017). *Diagnoza neuropsychologiczna. Współczesne wyzwania i perspektywy rozwoju*. Warszawa: DIFIN.

LABORATORIUM:

1. Pąchalska, M. (2010). *Rehabilitacja neuropsychologiczna*. Lublin: UMCS.
2. Sacks, O. (1998). *Mężczyzna, który pomylił swoją żonę z kapeluszem*. Poznań: Zysk i S-ka.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Błaszczuk, J. (2019). *Mózg- starzenie się i neurodegeneracja*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
2. Caldwin, W.H. (1997). *Jak myśli mózg*. Warszawa: CIS.
3. Egelman, D. (2018). *Mózg. Opowieść o nas*. Poznań: Zysk i S-ka.

LABORATORIUM:

1. Kaczmarek, B.L.J. (1998). *Mózg- język- zachowanie*. Lublin: UMCS.
2. Kossut, M. (red.) (1994). *Mechanizmy plastyczności mózgu*. Warszawa: PWN.

Efekty uczenia się dla przedmiotu Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W03	Absolwent ma pogłębioną i zintegrowaną wiedzę o metodach diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym, w tym diagnozy osobowości, funkcji poznawczych oraz funkcjonowania psychospołecznego.	K_W15
PKDP_W06	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych i neuropsychologicznych uwarunkowaniach zaburzeń psychicznych oraz o znaczeniu czynników rozwojowych, rodzinnych i traumatycznych w ich powstawaniu i przebiegu, w świetle aktualnego stanu wiedzy naukowej.	K_W11

Efekty uczenia się dla przedmiotu Ćwiczenia		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U02	Absolwent potrafi stosować metody i narzędzia diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym oraz interpretuje ich wyniki zgodnie z zasadami psychologii klinicznej i aktualnym stanem wiedzy naukowej.	K_U12
PKDP_U04	Absolwent opracowuje koncepcję przypadku oraz planuje pomoc psychologiczną lub oddziaływania terapeutyczne, integrując dane diagnostyczne z wiedzą psychologiczną.	K_U12
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		6

Nazwa przedmiotu kształcenia: Diagnostyka kliniczna i koncepcje diagnostyczne	
Forma zajęć:	Wykład Laboratoria
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o współczesnych procesach diagnozy klinicznej, w tym o diagnozie ilościowej i jakościowej. C2 Pogłębienie wiedzy teoretycznej dotyczącej formułowania diagnoz psychologicznych. Laboratoria: C1 Doskonalenie umiejętności stosowania wybranych narzędzi diagnostyki psychologicznej oraz ich wykorzystania w praktyce klinicznej. C2 Doskonalenie umiejętności przeprowadzania diagnozy psychologicznej zgodnie z zasadami psychologii klinicznej. C3 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy danych diagnostycznych i formułowania wniosków.	
Program kształcenia (treści nauczania) WYKŁADY T1 Test Sortowania Kart z Wisconsin (WCST) -Struktura narzędzia -Zastosowanie WCST -Rzetelność oraz normy narzędzia WCST T2 Kalifornijski Test Uczenia się Językowego (CVLT) -Struktura narzędzia -Zastosowanie, rzetelność, normalizacja CVLT T3 Kolorowy Test Połączeń: wersja dla dorosłych i dzieci (CTT i CCTT) -Struktura narzędzia -Zastosowanie, rzetelność, normalizacja CTT i CCTT T4 Kompleksowe badanie funkcji poznawczych. -Zasady badania funkcji poznawczych -Badanie funkcji poznawczych u pacjentów w różnym wieku -Badanie funkcji poznawczych w przebiegu zespołów otępiennych -Badanie funkcji poznawczych po udarach mózgu	

T5 Kompleksowe i przesiewowe badanie intelektu.

- Zasady badania intelektu
- Badanie intelektu dzieci oraz dorosłych
- Etapy diagnozy intelektu
- Zasady doboru narzędzi diagnostycznych

T6 Badanie psychologiczne zaburzeń depresyjnych.

- Zasady doboru narzędzi diagnostycznych
- Różnicowanie epizodów depresyjnych lub dystymii z innymi zaburzeniami psychicznymi oraz somatycznymi

T7 Kompleksowe badanie osobowości.

- Etapy diagnozy osobowości
- Zasady doboru narzędzi diagnostycznych
- Badanie osobowości a badanie zaburzeń osobowości
- Różnicowanie zaburzeń osobowości z innymi zaburzeniami psychicznymi

LABORATORIA**T1 Test Sortowania Kart z Wisconsin (WCST)**

- Zasady przeprowadzania badania
- Obliczanie wyników
- Interpretacja wyników i formułowanie opinii psychologicznej opartej na wywiadzie oraz wynikach narzędzia (analiza przypadków)

T2 Kalifornijski Test Uczenia się Językowego (CVLT)

- Zasady przeprowadzania badania
- Obliczanie wyników
- Interpretacja wyników i formułowanie opinii psychologicznej opartej na wywiadzie oraz wynikach narzędzia (analiza przypadków)

T3 Kolorowy Test Połączeń: wersja dla dorosłych i dzieci (CTT i CCTT)

- Zasady przeprowadzania badania
- Obliczanie wyników
- Interpretacja wyników i formułowanie opinii psychologicznej opartej na wywiadzie oraz wynikach narzędzia (analiza przypadków)

T4 Kompleksowe badanie funkcji poznawczych (analiza przypadków).

- Najczęstsze wskazania do diagnozy psychologicznej funkcji poznawczych
- Dobór metod diagnostycznych (m.in. MMSE, Moca, BVRT, DCS-II, WCST, CVLT, CTT, Test Rysowania Zegara)
- Interpretacja wyników i formułowanie opinii psychologicznej opartej na wywiadzie oraz wynikach testów

T5 Kompleksowe badanie intelektu (analiza przypadków).

- Najczęstsze wskazania do diagnozy psychologicznej intelektu
- Dobór metod diagnostycznych (m.in. WAIS-R(PL), WISC-5, SB-5, Test Matrycy Ravena)
- Interpretacja wyników i formułowanie opinii psychologicznej opartej na wywiadzie oraz wynikach testów

T6 Kompleksowe badanie osobowości (analiza przypadków).

- Najczęstsze wskazania do diagnozy osobowości
- Dobór metod diagnostycznych (m.in. MMPI-2, TAT, RISB, SCID-5, ACL, CISS)
- Interpretacja wyników i formułowanie opinii psychologicznej opartej na wywiadzie oraz wynikach testów

Literatura podstawowa:**WYKŁAD:**

1. Anastasi, A., Urbina, S. (1999). *Testy psychologiczne*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
2. Stanik, J.M. (red.) (2006). *Zastosowanie wybranych technik diagnostycznych w psychologicznej praktyce klinicznej i sądowej*. Katowice, Wyd. UŚL.

LABORATORIA:

1. Delis, D.C. et al. (2010). *Podręcznik do Kalifornijskiego Testu Uczenia się Językowego*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
2. Heaton, R. K. et al. (2002). *Test Sortowania Kart z Wisconsin*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
3. Łojek, E., Stańczak, J. (2012). *Kolorowy Test Połączeń. Wersja dla dorosłych*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
4. Łojek, E., Stańczak, J. (2024). *Kolorowy Test Połączeń. Wersja dla dzieci*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.

Literatura uzupełniająca:
WYKŁAD:

1. Bellak, L., Sorel- Bellak, S. (2008). *CAT-A. Test Apercepcji Tematycznej dla Dzieci. Wersja z postaciami zwierząt*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
2. Bellak, L., Sorel- Bellak, S. (2008). *CAT-H. Test Apercepcji Tematycznej dla Dzieci. Wersja z postaciami ludzkimi*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
3. Brzeziński J., Gaul M., Hornowska E., Jaworowska A., Machowski A., Zakrzewska M. (2011). *Skala Inteligencji D. Wechslera dla dorosłych. Wersja zrewidowana- renormalizacja WAIS-R(PL). Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa.
4. Butcher J.N., Graham J.R. Ben- Porath Y.S., Tellegen A., Dahlstrom W.G. (2012). *MMPI-2- Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości-2. Podręcznik*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa.
5. Frydrychowicz, A., Koźniewska, E., Sobolewska, M., Zwierzyńska, E. (1998). *Testy psychologiczne w poradnictwie, przewodnik metodyczny*. Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej MEN.
6. Jaworowska A., Matczak A. (2003). *RISB- Test Niedokończonych Zdań Rottera. Aneks do podręcznika. Normalizacja dla osób dorosłych*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa.
7. Jaworowska A., Matczak A. (2012). *RISB- Test Niedokończonych Zdań Rottera. Polskie normalizacje*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa.
8. Jaworowska, A., Bac, I., Stańczak, J. (2019). *Test Pamięci Wzrokowej Bentona*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
9. Łojek, E., Stańczak, J. (2019). *BDI-II. Podręcznik*. Wydanie drugie. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
10. Łojek, E., Stańczak, J., Wójcik, A. (2015). *Kwestionariusz do Pomiaru Depresji*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
11. Martkowska, K. (2012). *Lista Przymiotnikowa Harrison G. Gough, Alfred B. Heilbrun, Jr. Polska normalizacja*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
12. Strelau, J., Jaworowska, A. (2020). *Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych*. Wydanie czwarte. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

LABORATORIA:

1. Murray H. (1987). *TAT. Test Apercepcji Tematycznej*. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa.
2. Raven J., Raven J.C., Court J.H. (2012). *Podręcznik do Testu Matryc Ravena oraz Skali Słownikowych*. 1. Zarys ogólny. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa.
3. Stańczak, J. (2013). *MMSE. Polska normalizacja*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.
4. Stańczak, J. et al. (2020). *Podręcznik do WISC-V: podstawy teoretyczne, właściwości psychometryczne, interpretacja*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

**Efekty uczenia się dla przedmiotu
Wykład**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W02	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o współczesnych modelach funkcjonowania psychicznego człowieka oraz koncepcjach wyjaśniających mechanizmy zaburzeń psychicznych wykorzystywanych w psychologii klinicznej i wybranych nurtach psychoterapii.	K_W15
PKDP_W03	Absolwent ma pogłębioną i zintegrowaną wiedzę o metodach diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym, w tym diagnozy osobowości, funkcji poznawczych oraz funkcjonowania psychospołecznego.	K_W15
Efekty uczenia się dla przedmiotu laboratoria		

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U02	Absolwent potrafi stosować metody i narzędzia diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym oraz interpretuje ich wyniki zgodnie z zasadami psychologii klinicznej i aktualnym stanem wiedzy naukowej.	K_U12
PKDP_U03	Absolwent rozpoznaje zaburzenia funkcjonowania psychicznego oraz formułuje hipotezy diagnostyczne, uwzględniając złożone mechanizmy ich powstawania.	K_U17
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		6

Nazwa przedmiotu kształcenia: Genogram	
Forma zajęć:	Wykład Warsztaty
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o dynamice relacji rodzinnych. C2 Pogłębienie wiedzy dotyczącej analizy systemów rodzinnych. C3 Pogłębienie wiedzy o genogramie jako metodzie diagnostycznej i terapeutycznej. Warsztaty: C1 Doskonalenie umiejętności rozpoznawania znaczenia objawów występujących u pacjenta w kontekście rodzinnej funkcji zaburzenia. C2 Doskonalenie umiejętności analizy systemów rodzinnych. C3 Doskonalenie umiejętności korzystania z genogramu jako metody diagnostycznej i terapeutycznej. C4 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem w kontekście jego relacji rodzinnych i historii międzypokoleniowej.	
Program kształcenia (treści nauczania) WYKŁADY T1 Praca z systemem rodzinnym jako pacjentem/ klientem. T2 Rola superwizji w systemowej terapii rodzin. T3 Wprowadzenie do genogramu jako metody diagnostycznej i terapeutycznej. - Cele stosowania genogramu - Zastosowanie genogramu w pracy psychologicznej z pacjentem indywidualnym - Zastosowanie genogramu w pracy psychologicznej z parą i rodziną - Korzyści i ograniczenia w stosowaniu genogramu T4 Zastosowanie genogramu w psychologii klinicznej (uwzględnienie analizy przypadków). T5. Międzypokoleniowy wpływ na rozwój jednostki. - Rodzina jako pierwsze środowisko wychowawcze - Dziedziczenie genetyczne a tradycje rodzinne - Rola przekazu kulturowego - Podstawy i strategie radzenia sobie z trudnościami	

- Relacje międzypokoleniowe
- Potencjalne konflikty międzypokoleniowe

T6 Dziedziczenie traumy po przodkach

WARSZTATY

T1 Podstawy analizy rodzinnej.

- Struktura rodziny
- Wzorce komunikacyjne w rodzinie
- Role obsadzone w rodzinie
- Budowanie sieci wsparcia społecznego
- Deficyty i zasoby rodziny

T2 Tworzenie genogramu

- Elementy genogramu
- Struktura genogramu
- Uwzględnienie relacji na genogramie
- Warianty genogramu

T3 Genogram w praktyce psychologicznej.

- Analiza genogramu rodziny pacjenta z zaburzeniem odżywiania (case study)
- Analiza genogramu rodziny u pacjenta z traumą międzypokoleniową (case study)
- Analiza genogramu rodziny pacjenta z nawracającym epizodami depresyjnymi
- Analiza genogramu rodziny u pacjentów z zaburzeniem osobowości

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. De Barbaro, B. (1999). *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Goldenberg, I., Goldenberg, H. (2006). *Terapia rodzin*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Górniak, L., Józefik, B. (2003). *Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin. Od metafory cybernetycznej do dialogu i narracji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Sikorski, W. (2019). Genogram jako graficzna technika diagnostyczna rodziny. *Roczniki Pedagogiczne*, tom 11, nr 4, s. 55-73.

WARSZTATY:

1. Mc Goldrick, M., Gerson, R., Ahellenberger, S. (2007). *Genogramy. Rozpoznanie i interwencja*. Poznań: Wydawnictwo ZYSK i S-KA.
2. Wajda, Z. (2012). Genogram w pracy terapeutycznej z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. *Studia Politicae Universitatis Silesiensis*, 9, s.284-298.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Kozłowska- Piwowarczyk, I. (2002). Użyteczność teorii Gregory Batesona dla superwizji w systemowej terapii rodzin. *Psychoterapia*, 4(123).
2. Plopa, M. (2011). *Psychologia rodziny: teoria i badania*. Kraków: Wydawnictwo Impuls.

WARSZTATY:

1. Gelso, C.J., Hayes, J.A. (2004). *Relacja terapeutyczna*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Efekty uczenia się dla przedmiotu
Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W06	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych i neuropsychologicznych uwarunkowaniach zaburzeń psychicznych oraz o znaczeniu czynników rozwojowych, rodzinnych i traumatycznych w ich powstawaniu i przebiegu, w świetle aktualnego stanu wiedzy naukowej.	K_W11
Efekty uczenia się dla przedmiotu Warszaty		

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U07	Absolwent potrafi analizować funkcjonowanie osoby badanej w kontekście jego historii życia, relacji rodzinnych i doświadczeń traumatycznych, dostrzegając złożone zależności między tymi obszarami.	K_U19
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		6

Nazwa przedmiotu kształcenia: Metody pracy z pacjentem indywidualnym	
Forma zajęć:	Warsztaty
Cele kształcenia C1 Pogłębienie wiedzy o dynamice relacji między psychologiem a pacjentem. C2 Doskonalenie umiejętności rozpoznawania znaczenia objawów występujących u pacjenta w kontekście etiologii zaburzenia. C3 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z pacjentem indywidualnym. C4 Doskonalenie umiejętności korzystania z metod pracy z pacjentem indywidualnym. C5 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem. Program kształcenia (treści nauczania) T1 Elementy i charakterystyka procesu terapii psychologicznej z pacjentem indywidualnym. -Elementy składające się na proces terapii psychologicznej. -Branie pod uwagę różnych źródeł wiedzy o pacjencie (wywiad psychologiczny, obserwacja pacjenta, dokumentacja medyczna, diagnoza psychologiczna, diagnoza psychiatryczna). -Dynamika relacji pacjent – psycholog i uwzględnianie jej w formułowaniu interwencji do pacjenta (scenki symulacyjne). T2 Rodzaje interwencji psychologicznych w kontakcie z pacjentem indywidualnym (klaryfikacje, konfrontacje, przeformułowywanie wypowiedzi, pytania otwarte, pytania sugerujące). -Profesjonalne, poprawne formułowanie interwencji skierowanych do pacjenta. -Odpowiednie dobieranie rodzaju interwencji w zależności od problematyki zgłaszanej przez pacjenta i etapu relacji psycholog- pacjent. T3 Zjawisko oporu w relacji psycholog- pacjent. -Rozumienie oporu pacjenta przed zmianą w ujęciu różnych teorii (teorie psychodynamiczne, Gestalt, Enricht, Erickson)- studium przypadków. -Metody pracy z oporem pacjenta. T4 Praktyczna nauka umiejętnego wykorzystywania metody dialogu sokratejskiego. T5 Techniki monodramy wykorzystywane w pracy z pacjentem indywidualnym. -Technika lustra -Technika pustego krzesła -Praca z dwoma krzesłami T6 Praca z często występującymi problemami/ zdarzeniami pojawiającymi się w trakcie pomocy psychologicznej. -Praca z milczeniem pacjenta, znaczenie milczenia, metody interwencji	

-Praca nad poczuciem własnej wartości

T7 Wykorzystanie rysunku jako narzędzia w pracy z pacjentem (np. malowanie objawu, technika atomu społecznego/ rodzinnego).

T8 Psychologiczne koncepcje marzeń sennych.

-Fizjologiczne i psychologiczne rozumienie marzeń sennych

-Orientacja podmiotowa i przedmiotowa w pracy z marzeniami sennymi

T9 Metody pomagające zmniejszyć napięcie psychiczne u pacjentów.

-Wizualizacja jako forma relaksacji oraz wykorzystanie wizualizacji w pracy z objawem.

-Techniki relaksacji

-Psychologiczny wymiar działania muzyki w terapii

Literatura podstawowa:

1. Dudek, Z.W. (2005). Analiza marzeń sennych. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 548-574), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
2. Galińska, E. (2005). Muzykoterapia. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 531-541), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
3. Galińska, E. (2005). Psychodrama. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 517-530), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
4. Grzesiuk, L. (2005). Dynamika relacji pacjent- terapeuta. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 355-394), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
5. Grzesiuk, L. (2005). Wizualizacja. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 542-547), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
6. Grzesiuk, L. (2005). Zjawisko oporu pacjenta przed zmianą. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 395-410), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
7. Jakubowska, U. (2005). Psychoterapia Gestalt. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 181-184), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.
8. Klajs, K. (2017). *Poznawanie pacjenta*. Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.
9. Ladyne, R. (2021). *Odetnij napięcie. Jak pokonać stres dzięki praktykom psychosomatycznym*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
10. Trzebińska, E. (2005). Ogólna charakterystyka procesu psychoterapii. W: L. Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria* (s. 309-350), Warszawa: ENETEIA Wydawnictwo Psychologii i Kultury.

Literatura uzupełniająca:

1. Popiel, A., Prąglowska E. (2008). *Psychoterapia poznawczo- behawioralna. Teoria i praktyka*. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.
2. Yalom, I.D. (2003). *Dar terapii. List otwarty do nowego pokolenia terapeutów i ich pacjentów*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia Polskie Towarzystwo Psychologiczne.
3. Yalom, I.D. (2020). *Istoty ulotne*. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.

Efekty uczenia się dla przedmiotu Warszaty

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W05	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o mechanizmach funkcjonowania relacji terapeutycznej oraz o znaczeniu czynników terapeutycznych w procesie psychoterapii, w tym o ich złożonym charakterze i wpływie na przebieg procesu terapeutycznego.	K_W12
PKDP_U04	Absolwent potrafi opracować koncepcję przypadku oraz plan pomocy psychologicznej lub oddziaływań terapeutycznych.	K_U12
PKDP_U06	Absolwent potrafi nawiązać i utrzymać profesjonalną relację terapeutyczną z pacjentem, z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości.	K_U19
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa i psychoterapeuty, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności pacjenta.	K_K01

PKDP_K02	Absolwent jest gotów do refleksji nad własnymi kompetencjami oraz do stałego rozwoju zawodowego i osobistego w obszarze diagnozy klinicznej i psychoterapii.	K_K02
PKDP_K03	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego podejmowania działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz współpracy z innymi specjalistami w procesie leczenia i pomocy psychologicznej.	K_K10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		75
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		3

Nazwa przedmiotu kształcenia: Metody pracy z parą i rodziną (psychoterapia systemowa)	
Forma zajęć:	Wykład Warsztaty
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o nurcie systemowym w psychoterapii. C2 Pogłębienie wiedzy o dynamice relacji między psychologiem a rodziną. C3 Pogłębienie wiedzy dotyczącej metod pracy systemowej z parą i rodziną. Warsztaty: C1 Doskonalenie umiejętności rozpoznawania znaczenia objawów występujących u pacjenta w kontekście funkcjonowania systemu rodzinnego. C2 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z parą i rodziną. C3 Doskonalenie umiejętności stosowania metod pracy systemowej z parą i rodziną. C4 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z parą i rodziną.	
Program kształcenia (treści nauczania) WYKŁADY T1 Charakterystyka nurtu systemowego psychoterapii. -Podstawowe założenia nurtu systemowego -Podejście komunikacyjne i strukturalne- wstępna charakterystyka -Traktowanie systemu jako całości -Ustalanie celów terapii systemowej T2 Rodzina jako system psychospołeczny. -Cechy systemu rodzinnego (cyrkularność, dynamizm, stopień zróżnicowania, samoregulacja) -Reguły rodzinne -Homeostaza w rodzinie T3 Charakterystyka podejścia komunikacyjnego. -Paradoksy komunikacyjne -Język performatywny -Reguły określające transakcje komunikacyjne jako źródło zaburzeń T4 Charakterystyka podejścia strukturalnego. -Cechy rodziny dysfunkcyjnej -Etapy procesu terapii strukturalnej T5. Charakterystyka stylów przywiązania. -Fazy rozwoju przywiązania -Rodzaj więzi a kompetencje w życiu dorosłym T6 Cykl życia rodziny. -Stresory pionowe (transgeneracyjne) i poziome -Balans między mechanizmami współzależności i indywidualności -Etapy cyklu życia rodziny i kryzysy rozwojowe -Rodziny alternatywne	

WARSZTATY

T1 Diagnoza stylu przywiązania za pomocą Kwestionariusza Stylów Przywiązania (KSP).

- Budowa kwestionariusza
- Przeliczanie wyników
- Analiza wyników

T2 Podsystemy rodzinne.

- Rodzaje podsystemów
- Role dzieci związane z kolejnością narodzin
- Granice w rodzinie

T3 Zjawisko parentyfikacji.

- Zaburzenia psychosomatyczne w kontekście parentyfikacji
- Więzi czy więzania
- Triangulacje
- Konflikt małżeński a problem przemocy

T4 Wskazania i przeciwwskazania terapii par i rodzin (studium przypadków).

T5 Analiza przypadków oraz prezentacja wybranych technik pracy z parą i rodziną (scenki symulacyjne).

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Tryjarska, B. (2011). Systemowa- komunikacyjna terapia rodzin. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 107-116). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Tryjarska, B. (2011). Systemowa- strategiczna terapia rodzin. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 125-134). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Tryjarska, B. (2011). Systemowa- strukturalna terapia rodzin. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 117-124). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

WARSZTATY:

1. Józefik, B., Iniewicz, G. (2023). *Koncepcja przywiązania. Od teorii do praktyki klinicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Płopa, M. (2008). *Kwestionariusz Stylów Przywiązaniowych (KSP)*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Goldenberg, H., Goldenberg, I. (2006). *Terapia rodzin*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Górniak, L., Józefik, B. (2003). *Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin. Od metafory cybernetycznej do dialogu i narracji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Tryjarska, B. (2011). Behawioralno- poznawcza terapia rodzin. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 87-98). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

WARSZTATY:

1. Tryjarska, B. (2011). Psychoanalityczna terapia rodzin. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 77-86). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Asen, E., Fonagy, P. (2024). *Psychoterapia rodzin oparta na mentalizacji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W04	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o głównych nurtach psychoterapii (poznawczo-behawioralny, psychodynamiczny, systemowy i integracyjny) oraz ich zastosowanie w pracy z różnymi grupami pacjentów/klientów, rozumiejąc różnice teoretyczne i metodologiczne między nimi.	K_W12
PKDP_W06	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych i neuropsychologicznych uwarunkowaniach zaburzeń	K_W13

	psychicznych oraz o znaczeniu czynników rozwojowych, rodzinnych i traumatycznych w ich powstawaniu i przebiegu, w świetle aktualnego stanu wiedzy naukowej.	
Efekty uczenia się dla przedmiotu Warszaty		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U06	Absolwent nawiązuje i utrzymuje profesjonalną relację terapeutyczną z osobą korzystającą z pomocy psychologicznej, z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości.	K_U19
PKDP_U07	Absolwent potrafi analizować funkcjonowanie osoby badanej w kontekście jego historii życia, relacji rodzinnych i doświadczeń traumatycznych, dostrzegając złożone zależności między tymi obszarami.	K_U19
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		100
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		4

Nazwa przedmiotu kształcenia: Neuropsychologia	
Forma zajęć:	Wykład Ćwiczenia
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o neurologicznych i neurobiologicznych czynnikach wpływających na funkcjonowania człowieka. C2 Pogłębienie wiedzy o mechanizmach zaburzeń funkcji poznawczych w ujęciu neuropsychologicznym. C3 Pogłębienie wiedzy o zasadach, teoriach i metodach diagnozy neuropsychologicznej. Ćwiczenia: C1 Doskonalenie umiejętności diagnozy neuropsychologicznej. C2 Doskonalenie umiejętności pracy psychologicznej z pacjentami wykazującymi deficyty w funkcjonowaniu układu nerwowego. C3 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem z zaburzeniami funkcji poznawczych.	
Program kształcenia (treści nauczania) WYKŁADY T1 Neuropsychologia jako dziedzina kliniczna -Neuropsychologia jako dział psychologii stosowanej – przedmiot i zakres -Diagnoza neuropsychologiczna: wywiad, obserwacja kliniczna, testy przesiewowe, narzędzia standaryzowane T2 Podstawy neurobiologiczne funkcjonowania poznawczego -Ogólne zasady funkcjonowania układu nerwowego (czynniki genetyczne, plastyczność, połączenia neuronalne) -Struktura i funkcja ośrodkowego układu nerwowego -Kryteria podziału mózgowia -Struktury neuroanatomiczne istotne w praktyce klinicznej z perspektywy pomocy psychologicznej i psychoterapii T3 Współczesne metody badania ośrodkowego układu nerwowego -Tomografia komputerowa (TK/CT)	

- Rezonans magnetyczny (MRI, fMRI)
- Pozytonowa tomografia emisyjna (PET)
- Elektroencefalografia (EEG)
- Ultrasonografia dopplerowska naczyń mózgowych (TCD)

T4 Zespoły zaburzeń wyższych czynności korowych

- Agnozja
- Afazja
- Agrafia
- Apraksja
- Amnezja
- Anozognozja
- Zespół dysfunkcji wykonawczej

T5 Neuropsychologia kliniczna – ujęcie interdyscyplinarne

Oddział neurologiczny – wybrane zaburzenia:

- Urazy czaszkowo-mózgowe
- Udar mózgu
- Guzy mózgu
- Choroba Huntingtona
- Stwardnienie rozsiane

T6 Oddział psychiatryczny – wybrane zaburzenia:

- Schizofrenia
- Depresja
- Choroba afektywna dwubiegunowa
- Zaburzenia osobowości
- Zaburzenia lękowe
- Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne

T7 Neuroinfekcje i neurointoksykacje:

- COVID-19
- HIV/AIDS
- Zespół zależności alkoholowej
- Zatrucie tlenkiem węgla
- Uzależnienia od substancji psychoaktywnych

T8 Neuropsychologia wieku podeszłego

- Fizjologiczne starzenie się mózgu
- Łagodne zaburzenia poznawcze (MCI)
- Otępienie w chorobie Alzheimera i jego warianty
- Otępienie naczyniopochodne
- Otępienie w chorobie Parkinsona
- Otępienie czołowo-skroniowe (wariant behawioralny i językowy)
- Atypowe parkinsonizmy
- Otępienie w zespole Downa
- Otępienie a niepełnosprawność intelektualna

T9 Neuropsychologia kliniczna dziecka

Diagnoza neuropsychologiczna dziecka

- Urazy czaszkowo-mózgowe
- ADHD
- Zespół Tourette'a
- Zaburzenia zachowania
- Specyficzne trudności w uczeniu się (dysgrafia, dysleksja, dyskalkulia)
- Autyzm
- Niepełnosprawność intelektualna
- Afazja rozwojowa

ĆWICZENIA

T1 Badanie neuropsychologiczne w praktyce klinicznej

Objawy pierwotne i wtórne

Analiza syndromologiczna

Planowanie procesu diagnostycznego

T2 Diagnostyka neuropsychologiczna – przegląd metod

Testy pamięci
Narzędzia do oceny funkcji wykonawczych
Badanie percepcji wzrokowej
Testy przesiewowe
Interpretacja wyników

T3 Kliniczne studia przypadków

Przypadki neurologiczne
Przypadki psychiatryczne
Różnicowanie zaburzeń otępiennych
Integracja danych klinicznych i testowych

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Domańska Ł, Borkowska AR. (red.). Podstawy neuropsychologii klinicznej. Wyd. UMCS, Lublin 2008. (rozdział 5,6,7,8,9,10,12).
2. Arden J. Umysł, mózg, gen. W kierunku zintegrowanej psychoterapii. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków: 2021.(rozdział 6,7).

ĆWICZENIA:

1. Jodzio K. Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011. (rozdział 1,3,7,8,9).
2. Pąchalska M, Kaczmarek B, Kropotov J. Neuropsychologia kliniczna od teorii do praktyki. Wydawnictwo PWN. Warszawa 2014. (rozdział 8,9,10,11,12,13).

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Bredesen DB. Wygraj z alzheimerem. Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2018.
2. Sobów T. Praktyczna Psychogeriatra – rozpoznawanie i postępowanie w zaburzeniach psychicznych u chorych w wieku podeszłym. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010.
3. Armstrong CL, Morrow L. Neuropsychologia medyczna t.1. i t.2. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2014.
4. Walsh K, Darby D. Neuropsychologia kliniczna. Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2008.
5. Jodzio K, Nyka WN. Neuropsychologia medyczna. Wydawnictwo Arche, Gdańsk 2008.
6. Olszewski H. Ołepienie czołowo-skroniowe. Ujęcie neuropsychologiczne. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2008.
7. Walsh K. Jak rozumieć uszkodzenia mózgu? Podstawy diagnozy neuropsychologicznej. Instytut Psychiatrii i Neurologii. Warszawa 2001.
8. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Alzheimerowskiego. Wydawnictwo Termedia, 2021.
9. Gabryelewicz T, Barczak A, Barcikowska M. Ołepienie w praktyce. Wydawnictwo Termedia, Poznań 2018.
10. Sadowski B. Biologiczne mechanizmy zachowania się. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005.
11. Gabryelewicz T, Barczak A, Barcikowska M. Ołepienie w praktyce. Wydawnictwo Termedia, Poznań 2018.
12. Szepietowska EM. Badanie neuropsychologiczne. Procedura i ocena. Wyd. UMCS, Lublin 2000.
13. Herzyk A, Daniluk B. Jakościowy opis w neuropsychologii klinicznej : przekrój zagadnień. Wyd. UMCS, 2002.
14. Pąchalska M, Kaczmarek B, Kropotov D, Ja utracone i odzyskane. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2021.
15. Kalat J. Biologiczne podstawy psychologii. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2020.
16. Zawadzka E, Domańska Ł. (red.). Diagnostyka neuropsychologiczna: współczesne wyzwania i perspektywy rozwoju. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2017.
17. Pąchalska M. Rehabilitacja neuropsychologiczna. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2008.
18. Seniów J. Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2019.
19. Gauthier S, Rossa-Neto P. Demencja. Trafna diagnoza. PZWL, Warszawa 2014.
20. Andreasen N. Fascynujący mózg. Walka z chorobami psychicznymi w epoce genomu, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2003.
21. Jodzio K. Neuropsychologia intencjonalnego działania. Koncepcje funkcji wykonawczych. Wyd.

Naukowe Scholar, Warszawa 2008.

20. Pąchalska M. Neuropsychologia kliniczna : urazy mózgu. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007.
21. Szepietowska E, Daniluk B. (red.). Rehabilitacja neuropsychologiczna : ujęcie holistyczne. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2018.
22. Mayer E. Twój drugi mózg : komunikacja umysł-jelita : jak zależność mózg-jelita wpływa na nasz nastrój, decyzje i stan zdrowia. Wydawnictwo JK – Feeria, Łódź 2017.
23. Wiebers D, Feigin V, Brown RD. Udar mózgu. Wydawnictwo Medipage. Warszawa 2008.
24. Szczudlik A. (red.). Udar mózgu. Wydawnictwo UJ. Kraków 2007.
25. Fields D. Drugi mózg: rewolucja w nauce i medycynie. Wydawnictwo Prószyński Media, Warszawa 2011.
28. Budohoska W, Grabowska A. Dwie półkule - jeden mózg. Wiedza Powszechna, Warszawa 1994.
26. Domańska Ł, Borkowska AR. Neuropsychologiczna diagnoza dziecka. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2007.
27. Rybakowski J. Psychofarmakologia. Wydawnictwo PZWL, Warszawa: 2022.
28. Arden J. Umysł, mózg, gen. W kierunku zintegrowanej psychoterapii. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków: 2021.

ĆWICZENIA:

1. Barcikowska M, Parnowski T. Choroba Alzheimera. 1906-2021. Wydawnictwo PZWL, Warszawa: 2021.
2. Maultsby M, Handricks A. ABC Twoich emocji. Wydawnictwo Dominika Księskiego Wulkan, Żnin 2016.
3. Ramachandran VS. Neuronauka o podstawach człowieczeństwa. PZWN Warszawa 2012.
4. Krzyżowski J. Neuroobrazowanie w praktyce psychiatrycznej. Wydawnictwo Medyk, Warszawa 2006.
5. Arden J. Neuronauka w psychoterapeutycznym procesie zmiany. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków: 2017.
6. Borkowska A, Szepietowska E.M. (red.). Diagnoza neuropsychologiczna-metodologia i metodyka. Wyd. UMCS, Lublin 2000.
7. Herzyk A. Wprowadzenie do neuropsychologii klinicznej. Wydawnictwo Scholar. Warszawa 2005.
8. Goldberg E. Dyrygent w twojej głowie. Wydawnictwo PWN. Warszawa 2024.
9. Borkowska A. Neuropsychologia medyczna dziecka. Wydawnictwo Difin. Warszawa 2025.

Efekty uczenia się dla przedmiotu Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W06	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych i neuropsychologicznych uwarunkowaniach zaburzeń psychicznych oraz o znaczeniu czynników rozwojowych, rodzinnych i traumatycznych w ich powstawaniu i przebiegu, w świetle aktualnego stanu wiedzy naukowej.	K_W11
PKDP_W03	Absolwent ma pogłębioną i zintegrowaną wiedzę o metodach diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym, w tym diagnozy osobowości, funkcji poznawczych oraz funkcjonowania psychospołecznego.	K_W15

Efekty uczenia się dla przedmiotu Ćwiczenia

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U02	Absolwent potrafi stosować metody i narzędzia diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym oraz interpretuje ich wyniki zgodnie z zasadami psychologii klinicznej i aktualnym stanem wiedzy naukowej.	K_U12

PKDP_K01	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego podejmowania działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz do współpracy z innymi specjalistami w procesie udzielania pomocy psychologicznej	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		150
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		6

Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychoterapia poznawczo - behawioralna	
Forma zajęć:	Wykład Warsztaty
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o założeniach teoretycznych psychoterapii poznawczo-behawioralnej. C2 Pogłębienie wiedzy o dynamice relacji między psychologiem a pacjentem w psychoterapii poznawczo-behawioralnej. Warsztaty: C1 Doskonalenie umiejętności formułowania struktury procesu poznawczo-behawioralnego i monitorowania przebiegu terapii. C2 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z pacjentem indywidualnym z adekwatnym wykorzystaniem metod poznawczo-behawioralnych. C3 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem.	
Program kształcenia (treści nauczania) WYKŁADY Program kształcenia (treści nauczania): T1 Historyczne ujęcie trzech fal terapii poznawczo- behawioralnej. -Behawioryzm i terapia behawioralna -Terapia poznawcza -Trzecia fala CBT T2 Wprowadzenie do podstawowych założeń terapii poznawczo- behawioralnej. -Wyjaśnienie terminologii -Zasady stosowania -Skuteczność i podstawy naukowe T3 Etyka psychoterapeuty i relacja terapeutyczna w nurcie poznawczo- behawioralnym. T4 Przedstawienie modelu Ellisa. -Kluczowe założenia Ellisa. -Model ABC -Rozszerzony model ABCDE T5 Przedstawienie modelu Becka. -Podstawowe założenia -Struktura poznawcza człowieka -Triada poznawcza Becka -Zniekształcenia poznawcze T6 Struktura terapii poznawczo- behawioralnej. -Czym jest psychoterapia i kim jest psychoterapeuta w ujęciu terapii poznawczo- behawioralnej -Struktura konceptualizacji przypadku -Struktura poszczególnych sesji i procesu terapeutycznego terapii poznawczo- behawioralnej -Weryfikowanie rezultatów i kończenie procesu terapeutycznego WARSZTATY T1 Model poznawczy a schemat poznawczy- studium przypadków. T2 Praca z negatywnymi myślami automatycznymi (NAM)- praktyczne wykorzystanie technik poznawczych,	

studium przypadków.

- Wydobywanie NAM
- Identyfikowanie NAM
- Weryfikowanie myśli automatycznych

T3 Przekonania pośredniczące- praktyczne wykorzystanie technik poznawczych, studium przypadków.

- Strategie radzenia sobie
- Rozpoznawanie przekonań pośredniczących

T4 Przekonania kluczowe- praktyczne wykorzystanie wybranych technik rozpoznawania przekonań kluczowych, studium przypadków.

- Sondowanie
- Szukanie głównych wątków w myślach automatycznych
- Rozpoznawanie przekonań kluczowych wyrażonych jako myśl automatyczna
- Bezpośrednie wydobywanie
- Karta przekonania kluczowego
- Kontinuum poznawcze

T5 Inne wybrane techniki poznawcze- praktyczne zastosowanie, studium przypadków.

- Poszukiwanie dowodów słuszności tezy pacjenta
- Dekatastrofizacja
- Defuzja poznawcza
- Ocena kontinuum wymiaru

T6 Trening technik uwagowych.

- Trening uwagi i uważności
- Trening rozpraszania i przemieszczania uwagi

T7 Doświadczenie wybranych technik behawioralnych (scenki symulacyjne).

- Planowanie czynności
- Monitorowanie emocji
- Aktywizacja behawioralna

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Beck, J.S. (2012). *Terapia poznawczo- behawioralna*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Popiel, A., Pragłowska, E. (2008). *Psychoterapia poznawczo- behawioralna. Teoria i praktyka*. Warszawa: Wydawnictwo Paradygmat.
3. Popiel, A., Pragłowska, E. (2011). Psychoterapia poznawczo- behawioralna. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 195-210). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

WARSZTATY:

1. Grzesiuk, L. (2011). Techniki poznawczo- behawioralne. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 479-492). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Popiel, A., Pragłowska, E. (2011). Psychoterapia poznawczo- behawioralna. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 195-210). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Beck, J.S. (2012). *Terapia poznawczo- behawioralna. Podstawy i zagadnienia szczegółowe*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Huflejt- Łukasik, M. (2011). Podejście poznawczo- behawioralne. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 251-314). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Padesky, C.A., Greenberger, D. (2004). *Umysł ponad nastrojem. Zmień nastrój poprzez zmianę sposobu myślenia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

WARSZTATY:

1. Yalom, D. (2022). *Dar terapii*. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
2. Okuń, B. (2002). Skuteczna pomoc psychologiczna. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia.
3. Siwiak- Kobayashi, M. (2011). Poznawczo- behawioralna psychoterapia pacjentów z zaburzeniami nerwicowymi i związanymi ze stresem. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 41-84). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W04	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o głównych nurtach psychoterapii (poznawczo-behawioralny, psychodynamiczny, systemowy i integracyjny) oraz ich zastosowanie w pracy z różnymi grupami pacjentów/klientów, rozumiejąc różnice teoretyczne i metodologiczne między nimi.	K_W12
Efekty uczenia się dla przedmiotu Warszaty		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U04	Absolwent opracowuje koncepcję przypadku oraz planuje pomoc psychologiczną lub oddziaływania terapeutyczne, integrując dane diagnostyczne z wiedzą psychologiczną.	K_U12
PKDP_U05	Absolwent potrafi stosować wybrane techniki pracy terapeutycznej właściwe dla różnych podejść psychoterapeutycznych w pracy z osobami doświadczającymi trudności w funkcjonowaniu psychicznym.	K_U18
PKDP_U06	Absolwent nawiązuje i utrzymuje profesjonalną relację terapeutyczną z osobą korzystającą z pomocy psychologicznej, z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości.	K_U19
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		100
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		4

Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychoterapia psychodynamiczna	
Forma zajęć:	Wykład Warszaty
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o współczesnych teoriach nurtu psychodynamicznego. C2 Pogłębienie wiedzy o rozwoju człowieka z perspektywy psychodynamicznej. C3 Pogłębienie wiedzy o współczesnych technikach pracy w nurcie psychodynamicznym.	
Warszaty: C1 Doskonalenie umiejętności rozpoznawania mechanizmów obronnych występujących u pacjentów. C2 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z pacjentem indywidualnym z wykorzystaniem technik psychodynamicznych. C3 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem.	
Przedmiot wprowadzający- wykład: Wstęp do psychoterapii Przedmiot wprowadzający- warszaty: Wstęp do psychoterapii	
Program kształcenia (treści nauczania)	
WYKŁAD:	

T1 Źródła współczesnej myśli psychoanalitycznej.

- Zygmunt Freud i klasyczna tradycja psychoanalityczna.
- Modele: dynamiczny, topograficzny, strukturalny.

T2 Źródła współczesnej myśli psychodynamicznej.

- Psychologia ego
- Teoria relacji z obiektem
- Psychologia self
- Teoria przywiązania
- Teoria mentalizacji
- Neuronauka

T3 Podstawowe pojęcia psychodynamiczne.

- Determinizm społeczny
- Świadomość a nieświadomość; nieświadome powtarzanie
- Popęd, kateksja, konflikt wewnętrzny
- Relacja i styl relacyjny
- Psychodynamiczne komponenty osobowości (self, obiekt, ego, id, superego)
- Mechanizmy obronne
- Uraz psychiczny

T4 Rozwój człowieka w koncepcjach psychodynamicznych.

- Determinizm psychiczny i nieświadomość w ujęciu Zygmunta Freuda.
- Rozwój psychiki poprzez relacje z ważnymi obiektami (Melanie Klein).
- Koncepcja separacji- indywiduacji Margaret Mahler.
- Psychospołeczne stadia rozwoju według koncepcji Ericka Eriksona

WARSZTATY:

T1 Mechanizmy obronne- przegląd i sposoby identyfikowania w pracy z pacjentem.

- Mechanizmy obronne pierwotne i wtórne.
- Mechanizmy obronne: zdrowe, nerwicowe, psychotyczne.

T2 Diagnoza i konceptualizacja przypadku w terapii psychodynamicznej.

- Wywiad psychodynamiczny
- Praktyczna analiza przypadków

T3 Metody leczenia w psychoterapii psychodynamicznej- analiza przypadków i prezentacja metod terapeutycznych.

- Terapia indywidualna i grupowa
- Terapia małżeńska i praca z rodziną
- Psychodynamiczna terapia krótkoterminowa
- Psychodynamiczna terapia długoterminowa
- Psychiatria psychodynamiczna

T4 Dynamika i zjawiska w indywidualnym i grupowym procesie terapeutycznym.

- Znaczenie settingu
- Rola regresji
- Przeniesienie i przeciwprzeniesienie
- Przepracowanie wglądu
- Trójkąt rozumienia
- Identyfikacja oraz znaczenie w terapii oporu i przeciwooporu
- Dynamika grupy i role grupowe

T5 Techniki w pracy psychodynamicznej (warsztaty w zastosowaniu technik- analiza przypadków).

- Interpretacja
- Obserwacja
- Konfrontacja
- Klaryfikacja
- Empatyczny komentarz

T6 Warsztat psychoterapeuty psychodynamicznego- rola superwizji i terapii własnej.

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Dudek, Z.W. (2011). Kompleksowa analiza marzeń sennych. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 377-408). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Kokoszka, A. (2011). Psychodynamiczna psychoterapia. Współczesne koncepcje. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 149-172). Warszawa: Wydawnictwo

ENETEIA.

3. Koweszko, T., Gierus, J. (2024). *Psychoterapia psychodynamiczna. Teoria, praktyka, neuronauka*. Wrocław: Edra Urban & Partner.

WARSZTATY:

1. Gabbard, G.O. (2015). *Psychiatria psychodynamiczna w praktyce klinicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Grzesiuk, L. (2011). Techniki psychoanalityczne. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 465-478). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Cramer, B. (2003). *Pierwsze dwa lata: co się dzieje pomiędzy matką, ojcem i dzieckiem*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Frederickson, J. (2024). *Współtworzenie zmiany. Skuteczne techniki terapii dynamicznej*. Gdańsk: Harmonia Universalis.
3. Gabbard, G.O. (2023). *Długoterminowa psychoterapia psychodynamiczna*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Grzesiuk, L. (2011). Bioenergetyka Lowena. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 341-356). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
5. Huflejt-Łukasik, M. (2011). Podejście psychodynamiczne. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 323-340). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
6. Lingiardi, V., McWilliams, N. (2019). *PDM-2. Podręcznik diagnozy psychodynamicznej. Tom 1, 2, 3*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
7. Maroda, K.J. (2014). *Techniki terapii psychodynamicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
8. McWilliams, N. (2021). *Diagnoza psychoanalityczna*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

WARSZTATY:

1. Sokolik, M. (2011). Psychoanaliza pacjentów nerwicowych. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 23-40). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Summers, R.F., Barber, J.P. (2016). *Terapia psychodynamiczna w praktyce. Studia przypadków*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Szymańska, K., Zaborska, K., (2011). Wykorzystanie metafory w psychoterapii ericksonowskiej. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 523-538). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
4. Winnicott, D.W. (1993). *Dziecko, jego rodzina i świat*. Warszawa: Jacek Santorski & CO Agencja Wydawnicza.

Efekty uczenia się dla przedmiotu Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W04	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o głównych nurtach psychoterapii (poznawczo-behawioralny, psychodynamiczny, systemowy i integracyjny) oraz ich zastosowanie w pracy z różnymi grupami pacjentów/klientów, rozumiejąc różnice teoretyczne i metodologiczne między nimi.	K_W12
PKDP_W05	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o mechanizmach funkcjonowania relacji terapeutycznej oraz o znaczeniu czynników terapeutycznych w procesie psychoterapii, w tym o ich złożonym charakterze i wpływie na przebieg procesu terapeutycznego.	K_W12
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01

Efekty uczenia się dla przedmiotu Warsztaty		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U05	Absolwent potrafi stosować wybrane techniki pracy terapeutycznej właściwe dla różnych podejść psychoterapeutycznych w pracy z osobami doświadczającymi trudności w funkcjonowaniu psychicznym.	K_W17
PKDP_U07	Absolwent potrafi analizować funkcjonowanie osoby badanej w kontekście jego historii życia, relacji rodzinnych i doświadczeń traumatycznych, dostrzegając złożone zależności między tymi obszarami.	K_U19
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		100
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		4

Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychoterapia uzależnień	
Forma zajęć:	Konwersatorium Warsztaty
Cele kształcenia Konwersatorium: C1 Pogłębienie wiedzy o specyfice uzależnień oraz współuzależnienia w kontekście współczesnych koncepcji psychologicznych i psychoterapeutycznych. C2 Pogłębienie wiedzy o dynamice powstawania i utrzymywania się uzależnienia oraz współuzależnienia z uwzględnieniem czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych. C3 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy problemów klinicznych związanych z uzależnieniem oraz formułowania wniosków dotyczących możliwych kierunków oddziaływań terapeutycznych.	
Warsztaty: C1 Rozwijanie umiejętności rozpoznawania mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia na podstawie analizy przypadków klinicznych. C2 Doskonalenie umiejętności stosowania wybranych metod pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi oraz współuzależnionymi. C3 Rozwijanie umiejętności konceptualizacji przypadku oraz planowania interwencji psychologicznej w pracy z osobą uzależnioną lub współuzależnioną.	
Program kształcenia (treści nauczania)	
KONWERSATORIUM T1 Typologia uzależnień. -Podział uzależnień ze względu na rodzaj substancji lub zachowania. -Podział uzależnień ze względu na mechanizm działania uzależnienia (substancje pobudzające, substancje uspokajające, mieszane). -Uzależnienia chemiczne i behawioralne. -Stopień nasilenia uzależnienia oraz sposoby jego pomiaru. T2 Działanie substancji uzależniających na ośrodkowy układ nerwowy. -Wpływ na neuroprzekaźniki. -Układ nagrody i wzmocnienie pozytywne. -Zmiany adaptacyjne w OUN. -Zaburzenia funkcji poznawczych i emocji. -Zespół abstynencyjny. T3 Działanie substancji uzależniających na poszczególne układy w organizmie człowieka.	

- Wpływ substancji uzależniających na układ krwionośny.
- Wpływ substancji uzależniających na układ oddechowy.
- Wpływ substancji uzależniających na układ pokarmowy.
- Wpływ substancji uzależniających na układ moczowy.
- Wpływ substancji uzależniających na układ hormonalny i rozrodczy.
- Mechanizmy osłabienia odporności w przebiegu uzależnienia.

T4 Biologiczne teorie uzależnień.

- Teoria neuroprzekazników.
- Teoria układu mezolimbicznego.
- Teoria deficytu dopaminergicznego.
- Hipoteza sensytyzacji.
- Podłoże genetyczne.
- Teoria homeostazy mózgowej.

T5 Psychologiczne teorie uzależnień.

- Teoria behawioralna i poznawcza.
- Podłoże mechanizmów uzależniania w strukturze i funkcjonowaniu osobowości.
- Teoria psychodynamiczna uzależnienia jako rozwinięcie koncepcji Freuda.
- Model samoregulacji i radzenia sobie ze stresem.
- Społeczno- poznawcza teoria Bandury.
- Teoria samokontroli i deficytów poznawczych.

T6 Socjologiczne i środowiskowe teorie uzależnień.

- Teoria anomii Durkheima i Mertona.
- Teoria subkultur.
- Teoria kontroli społecznej Hirschiego.
- Teoria etykietowania Beckera.
- Teoria uczenia się społecznego Bandury.
- Aspekty środowiskowe w etiologii uzależnienia (dostępność substancji, czynniki rodzinne, wpływ grup rówieśniczych, stres środowiskowy, kontekst kulturowy i normy społeczne, urbanizacja i anonimowość społeczna).

T7 Zagrożenia wynikające z uzależnień (społeczne, moralne, zdrowotne, prawne, ekonomiczne).

T8 Współuzależnienie.

- Definicja współuzależnienia.
- Źródła współuzależnienia.
- Objawy współuzależnienia.
- Mechanizmy obronne charakterystyczne dla współuzależnienia.
- Konsekwencje współuzależnienia.
- Cykl współuzależnienia.

WARSZTATY

- T1** Opracowanie działań z zakresu psychoprofilaktyki uzależnień.
- T2** Rozpoznawanie mechanizmów uzależnienia- ćwiczenia w oparciu o analizę przypadków.
- T3** Konsekwencje rozwoju uzależnień w poszczególnych typach uzależnień (analiza przypadków).
- T5** Uzależnienie od alkoholu- ćwiczenia w oparciu o analizę przypadków.
- T6** Uzależnienia behawioralne- ćwiczenia w oparciu o analizę przypadków.
- T7** Uzależnienia od narkotyków i dopalaczy- ćwiczenia w oparciu o analizę przypadków.
- T8** Identyfikowanie mechanizmów współuzależnienia- ćwiczenia w oparciu o analizę przypadków.
- T9** Metody psychologicznej terapii grupowej z osobami uzależnionymi- prezentacja technik.
- T10** Metody psychologicznej terapii grupowej z osobami współuzależnionymi- prezentacja technik.
- T11** Metody psychologicznej terapii indywidualnej z osobami uzależnionymi- prezentacja technik.
- T12** Metody psychologicznej terapii indywidualnej z osobami współuzależnionymi- prezentacja technik.
- T13** Metody terapii psychologicznej z uzależnionym dzieckiem w oparciu o terapię systemową.
- T14** Specyfika diagnozy funkcji poznawczych u osób uzależnionych.
- T15** Pracoholizm jako specyficzna forma uzależnienia.

Literatura podstawowa:

KONWERSATORIUM:

1. Moskalewicz, J., Jaraczewska, J., Kłodecki, A. (2011). Uzależnienie od substancji psychoaktywnych oraz psychoterapia osób uzależnionych. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 249-272). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

2. Rakowska, J. (2011). Uzależnienia od alkoholu. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Badanie i szkolenie. Podręcznik akademicki* (s. 124-127). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Rakowska, J. (2011). Uzależnienie od narkotyków. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Badanie i szkolenie. Podręcznik akademicki* (s. 128-129). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
4. Rakowska, J. (2011). Uzależnienie od nikotyny. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Badanie i szkolenie. Podręcznik akademicki* (s. 130). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

ĆWICZENIA:

1. Mellibruda, J., Sobolewska- Mellibruda, Z. (2013). *Integracyjna psychoterapia uzależnień. Teoria i praktyka*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

Literatura uzupełniająca:
KONWERSATORIUM:

1. Cierpiałkowska, L., Grzegorzewska, I. (2018). *Uzależnienia behawioralne*. Warszawa: PWN.
2. Cierpiałkowska, L., Ziarko, M. (2010). *Psychologia uzależnień- alkoholizm*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne Sp. z o.o..

WARSZTATY:

1. Jędrzejko, M.Z., Kowalski, M., Rosik, B.P. (red.) (2015). *Uzależnienia behawioralne. Wybrane aspekty*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR.
2. Miller, W.R., Forcehimes, A.A., Zweben, A. (2014). *Terapia uzależnień- podręcznik dla profesjonalistów*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Rębisz, S., Sikora, I., Smoleń-Rębisz, K. (2016). Poczucie samotności a poziom uzależnienia od internetu wśród adolescentów. *Edukacja-Technika-Informatyka*, 7(1), s. 90-98.

**Efekty uczenia się dla przedmiotu
Konwersatoria**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W01	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych mechanizmach powstawania, rozwoju i utrzymywania zaburzeń psychicznych, w tym zaburzeń osobowości, psychotycznych, zaburzeń odżywiania i uzależnień.	K_W11
PKDP_W04	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o głównych nurtach psychoterapii (poznawczo-behawioralny, psychodynamiczny, systemowy i integracyjny) oraz ich zastosowanie w pracy z różnymi grupami pacjentów/klientów, rozumiejąc różnice teoretyczne i metodologiczne między nimi.	K_W12

**Efekty uczenia się dla przedmiotu
Warsztaty**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U04	Opracowuje koncepcję przypadku oraz planuje pomoc psychologiczną lub oddziaływania terapeutyczne, integrując dane diagnostyczne z wiedzą psychologiczną.	K_U12
PKDP_U05	Potrafi stosować wybrane techniki pracy terapeutycznej właściwe dla różnych podejść psychoterapeutycznych w pracy z osobami doświadczającymi trudności w funkcjonowaniu psychicznym.	K_U18
PKDP_K01	Jest gotów(-owa) do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01

Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu

125

Liczba punktów ECTS dla przedmiotu

5

Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychoterapia zaburzeń psychiatrycznych

Forma zajęć:

Wykład
Warsztaty

Cele kształcenia

Wykład:

- C1** Pogłębienie wiedzy o dynamice relacji między psychologiem a pacjentem w przebiegu zaburzeń psychiatrycznych.
C2 Pogłębienie wiedzy dotyczącej problematyki zaburzeń psychiatrycznych.
C3 Pogłębienie wiedzy o koncepcjach teoretycznych rozwoju psychozy.

Warsztaty:

- C1** Doskonalenie umiejętności rozpoznawania znaczenia objawów występujących u pacjenta w kontekście etiologii zaburzenia.
C2 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z pacjentem z diagnozą zaburzeń psychiatrycznych.
C3 Doskonalenie umiejętności stosowania zróżnicowanych metod pracy z pacjentem psychiatrycznym.
C4 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem psychiatrycznym.

Program kształcenia (treści nauczania)

WYKŁADY

T1 Wprowadzenie do problematyki zaburzeń psychiatrycznych.

- Rodzaje zaburzeń psychiatrycznych (schizofrenia, zaburzenia schizoaфекtywne, krótka psychoza reaktywna, psychoza indukowana, psychoza spowodowana przyjmowaniem substancji psychoaktywnych)
- Przyczyny i czynniki ryzyka (biologiczne, psychologiczne, środowiskowe)
- Omówienie głównych objawów psychiatrycznych
- Podstawy farmakoterapii zaburzeń psychiatrycznych

T2 Zaburzenia z pogranicza nerwicy i psychozy (rodzaje, diagnoza różnicowa).

- Podstawowe pojęcia psychologiczne z obszaru zaburzeń psychiatrycznych.
- Podstawy rozumienia psychozy
 - Ontologiczna niepewność
 - Koncepcja „prawdziwego” i „fałszywego” ja
 - Rodzaje zakłóceń dialogu między pozycjami ja

T3 Rozwój psychozy i pierwszy epizod psychiatryczny.

- Zaburzenia dialogu wewnętrznego a objawy schizofrenii (podział na objawy pozytywne i negatywne)
- Etiologia psychozy w ujęciu różnych nurtów teoretycznych (psychoanaliza, nurt behawioralno- poznawczy, nurt humanistyczno- egzystencjalny)

WARSZTATY

T1 Specyfika relacji terapeutycznej z osobami z doświadczeniem psychozy.

- Budowanie zaufania
- Rola przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)
- Postawa akceptacji i empatii w postawie psychologa
- Sposoby komunikacji (scenki symulacyjne)
- Struktura relacji terapeutycznej

T2 Wprowadzenie do rozumienia mechanizmów psychologicznych i terapii pacjentów z zaburzeniami psychiatrycznymi.

- Teoretyczne założenia psychoanalizy w odniesieniu do pacjentów psychiatrycznych
- Zastosowanie i specyfika terapii psychodynamicznej u pacjentów psychiatrycznych

-Trudności pojawiające się przy leczeniu pacjentów głębiej zaburzonych (analiza przypadków)

T3 Elementy podejścia behawioralno- poznawczego w terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

- Trening umiejętności społecznych i reintegracja społeczna (metody, zadania)
- Rehabilitacja zawodowa (scenki symulacyjne)
- Zasady psychoedukacji dla pacjentów i rodzin oraz przykłady terapeutycznych programów psychoedukacyjnych (scenki symulacyjne)
- Rehabilitacja funkcji poznawczych (przedstawienie metod, analiza przypadków)
- Warsztat terapii zajęciowej (prezentacja metod)

T4 Terapia podtrzymująca stosowana u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

- Rola terapii podtrzymującej
- Cele i techniki terapii podtrzymującej (prezentacja metod)
- Relacja pacjent- psycholog

T5 Terapia systemowa w leczeniu psychoz.

- Poprawa komunikacji i wzajemnego wsparcia w rodzinie (scenki symulacyjne)
- Włączanie członków rodziny w proces leczenia psychologicznego
- Prowadzenie grupy rodzin pacjentów po kryzysie psychicznym
- Metoda otwartego dialogu

Opieka środowiskowa u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

- Zespół leczenia środowiskowego
- Aktywizacja w codziennym funkcjonowaniu
- Rozpoznawanie objawów prodromalnych
- Metoda soterii w leczeniu pacjentów z rozpoznaniem schizofrenii

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Chrzastowski, S. (2011). Psychoterapia podtrzymująca stosowana wobec osób z rozpoznaniem schizofrenii. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 223-244). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Jędrasik- Styła, M. Styła, R. (2011). Dialogowe podejście do psychoterapii osób chorujących na schizofrenię. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 293-304). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Rakowska, J. (2011). Schizofrenia. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Badanie i szkolenie. Podręcznik akademicki* (s. 121-123). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
4. Wciórka, J. (red.) (2018). *Zaburzenia należące do spektrum schizofrenii i inne zaburzenia psychiczne*. Wrocław: EDRA Urban and Partner.

WARSZTATY:

1. Vauth, R., Stieglitz, R. (2021). *Trening inteligencji emocjonalnej w schizofrenii*. Warszawa: DK Media Poland.
2. Granholm, E., McQuaid, J., Holden, J. Scizofrenia. Poznawczo- behawioralny trening umiejętności społecznych. Praktyczny przewodnik. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Chrzastowski, S. (2011). Podejście behawioralno- poznawcze. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 187-206). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Grzesiuk, L. (2011). Psychoterapia humanistyczno- egzystencjalna. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 207-222). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Sokolik, Z. (2011). Podejście psychoanalityczne. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 147-186). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

WARSZTATY:

1. Suszek, H., Dębniak, A. (2011). Metoda soterii w leczeniu pacjentów z diagnozą schizofrenii. W: L. Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 305-338). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W01	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych mechanizmach powstawania, rozwoju i utrzymywania zaburzeń psychicznych, w tym zaburzeń osobowości, psychotycznych, zaburzeń odżywiania i uzależnień.	K_W11
PKDP_W04	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o głównych nurtach psychoterapii (poznawczo-behawioralny, psychodynamiczny, systemowy i integracyjny) oraz ich zastosowanie w pracy z różnymi grupami pacjentów/klientów, rozumiejąc różnice teoretyczne i metodologiczne między nimi.	K_W12
Efekty uczenia się dla przedmiotu Warsztaty		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U03	Absolwent rozpoznaje zaburzenia funkcjonowania psychicznego oraz formułuje hipotezy diagnostyczne, uwzględniając złożone mechanizmy ich powstawania.	K_U17
PKDP_U05	Absolwent potrafi stosować wybrane techniki pracy terapeutycznej właściwe dla różnych podejść psychoterapeutycznych w pracy z osobami doświadczającymi trudności w funkcjonowaniu psychicznym.	K_U18
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		75
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		3

Nazwa przedmiotu kształcenia: Psychotraumatologia	
Forma zajęć:	Wykład Warsztaty
Cele kształcenia Wykład: C1 Pogłębienie wiedzy o dynamice relacji między psychologiem a pacjentem, który doświadczył zdarzenia traumatycznego. C2 Pogłębienie wiedzy o neurobiologii, typach i mechanizmach traumy. C3 Pogłębienie wiedzy o teoriach traumy oraz ich znaczeniu dla rozumienia funkcjonowania pacjenta. Warsztaty: C1 Doskonalenie umiejętności rozpoznawania znaczenia objawów występujących u pacjenta w kontekście doświadczonej traumy. C2 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z pacjentem, który doświadczył traumy. C3 Doskonalenie umiejętności stosowania zróżnicowanych metod pracy psychotraumatologicznej. C4 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem, który doświadczył traumy.	

Program kształcenia (treści nauczania)

WYKŁADY

T1 Zaburzenia związane ze stresem w klasyfikacjach ICD-10, ICD-11 i DSM-5.

- Wprowadzenie do zagadnienia traumy psychicznej.
- Definicja, klasyfikacja i charakterystyka traumy.
- Zaburzenia szczególnie związane ze stresem (blok L1-6B4).
- Zaburzenia dysocjacyjne (blok L1-6B6)

T2 Neurobiologia traumy.

- Wpływ traumy na mózg
- Główne struktury mózgowe zaangażowane w traumę
- Pamięć traumatyczna i mechanizmy jej przechowywania

T3 Trauma typu I i II.

- Różnice między traumą typu I i II
- Mechanizmy radzenia sobie i adaptacji w zależności od typu traumy
- Skutki psychiczne i fizjologiczne traumy na poziomie emocjonalnym i behawioralnym oraz na poziomie ośrodkowego układu nerwowego
- Wnioski i perspektywy terapeutyczne

T4 Spektrum zaburzeń związanych z traumą- omówienie złożoności problematyki traumy.

- Teoria strukturalnej dysocjacji osobowości.
- Podstawowe założenia teorii
- Poziomy strukturalnej dysocjacji: pierwotna i wtórna dysocjacja
- Mechanizmy podtrzymujące dysocjację

T5 Teoria traumy- teoria desomatyzacji- resomatyzacji.

T6 Trauma a więź psychiczna.

- Wpływ traumy na więź psychiczną
- Trauma a więź w dzieciństwie
- Zjawisko więzi traumatycznej
- Trauma a bliskie relacje i relacje z rówieśnikami

T7 Trauma a teorie regulacji emocji.

- Strategie adaptacyjne i nieadaptacyjne regulacji emocji
- Teoria Grossa
- Teoria Poliwagalna
- Teoria procesów dwutorowych (Kode)
- Mechanizmy zaburzonej regulacji emocji po traumie

WARSZTATY

T1 Trauma a mentalizacja.

- Wpływ traumy na mentalizację
- Trauma relacyjna a rozwój mentalizacji. Analiza przypadku

T2 Transgeneracyjne dziedziczenie traumy.

- Mechanizmy psychologiczne w dziedziczeniu traumy (nieświadome prezentacje lęków i mechanizmów obronnych, style przywiązania, milczenie o traumie, powtarzanie wzorców zachowań)
- Mechanizmy epigenetyczne
- Mechanizmy społeczne i kulturowe
- Skutki transgeneracyjnej traumy
- Analiza przypadku transgeneracyjnego dziedziczenia traumy

T3 Zjawisko parentyfikacji.

- Rodzaje parentyfikacji (instrumentalna, emocjonalna)
- Trauma transgeneracyjna jako jedna z przyczyn parentyfikacji
- Skutki pozytywne i negatywne parentyfikacji
- Jak skutecznie pomóc osobie z doświadczeniem parentyfikacji?- na podstawie analizy przypadków

T4 Trauma a żaloba.

- Reakcja żaloby w odpowiedzi na doświadczanie lub uświadomienie sobie traumy
- Żaloba w traumie I typu. Analiza przypadków
- Żaloba w traumie II typu. Analiza przypadków

T5 Trauma zastępcza w zawodach pomocowych.

- Wsparcie dla wspierających.

T6 Psychoterapia traumy.

- Zrozumienie traumy
- Proces terapeutyczny (bezpieczeństwo i stabilizacja)
- Eksploracja i przepracowanie trudnych doświadczeń
- Praca z ciałem- uwalnianie napięć fizjologicznych związanych z traumą
- Terapia oparta na uważności- rozwijanie świadomości i akceptacji
- Terapia psychosomatyczna
- Reintegracja po traumie
- Analiza przypadków

T7 Pomoc psychologiczna- interwencje w terapii traumy.

- Budowanie zaufania i stabilności emocjonalnej w bezpiecznym środowisku terapeutycznym
- Interwencje dostosowane do potrzeb pacjenta
- Techniki relaksacyjne i oddechowe jako uzupełnienie psychoterapii
- Techniki uważności
- Analiza przypadków

Literatura podstawowa:**WYKŁAD:**

1. Filip, M. (2022). Zaburzenia dysocjacyjne (blok L1-6B6). W: P. Gałęcki (red.) *Badanie stanu psychicznego. Rozpoznanie według ICD-11*. Warszawa: Edra Urban & Partner.
2. Fisher, J. (2019). Neurobiologiczna spuścizna traumy: jak stajemy się pofragmentowani. W: J. Fisher (red.) *Terapia osób, które przetrwały traumy złożone. Jak przezwyciężać mechanizmy wewnętrznej alienacji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Ledoux, J. (2020). *Lęk. Neuronauka na tropie źródeł lęku i strachu*. Toruń: Copernicus Center Press.
4. Ogden, P., Fisher, J. (2023). *Psychoterapia sensomotoryczna. Interwencje w terapii traumy i zaburzeń przywiązania*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
5. Rothschild, B. (2014). *Ciało pamięta. Psychofizjologia traumy i terapia osób po urazie psychicznym*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
6. Rothschild, B. (2021). *Ciało pamięta. Tom 2. Rewolucja w terapii traumy*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
7. Schier, K. (2014). *Dorosłe dzieci. Psychologiczna problematyka odwrócenia ról w rodzinie*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
8. Sitkowska, K. (2022). Zaburzenia szczególnie związane ze stresem (blok L1-6B4). W: P. Gałęcki (red.) *Badanie stanu psychicznego. Rozpoznanie według ICD-11*. Warszawa: Edra Urban & Partner.

WARSZTATY:

1. Allen, J.G., Fonagy, P., Bateman, A.W. (2014). Leczenie urazu przywiązaniowego. W: J.G. Allen, P. Fonagy, A.W. Bateman (red.) *Mentalizowanie w praktyce klinicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Fisher, J. (2019). Praca z częściami przejawiającymi skłonności samobójcze, autodestrukcyjne, zaburzenia odżywiania oraz uzależnienia. W: J. Fisher (red.) *Terapia osób, które przetrwały traumy złożone. Jak przezwyciężać mechanizmy wewnętrznej alienacji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Mate, G., Mate, D. (2023). Mit normalności. Trauma, choroba i zdrowienie w toksycznej kulturze. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.

Literatura uzupełniająca:**WYKŁAD:**

1. Fisher, J. (2019). Naprawianie przeszłości: przygarnąć własne „ja”. W: J. Fisher (red.) *Terapia osób, które przetrwały traumy złożone. Jak przezwyciężyć mechanizmy wewnętrznej alienacji*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Gerland, C. (2013). *Czym jest trauma. Podejście psychoanalityczne*. Warszawa: Oficyna Ingenium.
3. Kolik van der, B. (2023). Trauma rozwojowa: ukryta epidemia. W: B. van der Kolk (red.) *Strach ucieleśniony. Mózg, umysł i ciało w terapii traumy*. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
4. Mate, G. (2013). *Kiedy ciało mówi nie. Koszty ukrytego stresu*. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
5. Morrison, J. (2016). Zaburzenia dysocjacyjne. W: J. Morrison (red.) *DSM-5 bez tajemnic. Praktyczny przewodnik dla klinicystów*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

WARSZTATY:

1. Morrison, J. (2016). Zaburzenia związane z traumą i stresem. W: J. Morrison (red.) *DSM-5 bez tajemnic. Praktyczny przewodnik dla klinicystów*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

2. Pilecki, M. (2018). Zaburzenia dysocjacyjne. W: P. Gałęcki, M. Pilecki, J. Rymaszewska et al. (red.). *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych. DSM-5*. Warszawa: Edra Urban & Partner.
3. Pilecki, M. (2018). Zaburzenia pourazowe i związane z czynnikiem stresowym. W: P. Gałęcki, M. Pilecki, J. Rymaszewska et al. (red.) *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych. DSM-5*. Warszawa: Edra Urban & Partner.
4. Prot- Klinger, K., Smoleń, E. (2022). Praca terapeutyczna z traumatycznymi przekazami transgeneracyjnymi. *Psychoterapia*, 3 (202), 5-18.
5. Rutkowski, K., Turkot, A., Kurek- Rusin, A. (2007). Reakcja przewlekłą psychozą na uraz psychiczny doznany w dzieciństwie- opis przypadku. *Psychoterapia*, 1 (140), 75-84.
6. Schier, K. (2005). Medycyna psychosomatyczna. W: K. Schier (red.) *Bez tchu i bez słowa. Więź psychiczna i regulacja emocji u osób chorych na astmę oskrzelową*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
7. Żechowski, C. (2016). Historia jako źródło (nieświadomych) cierpień. *Psychoterapia*, 1 (176), 103-110.

**Efekty uczenia się dla przedmiotu
Wykład**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W01	Absolwent zna w pogłębionym stopniu psychologiczne mechanizmy powstawania, rozwoju i utrzymywania się zaburzeń psychicznych, w tym zaburzeń osobowości, zaburzeń psychotycznych, zaburzeń odżywiania i uzależnień, powstałych po przeżyciu traumy.	K_W11
PKDP_W06	Absolwent zna w pogłębionym stopniu psychologiczne i neuropsychologiczne uwarunkowania zaburzeń psychicznych oraz znaczenie czynników rozwojowych, rodzinnych i traumatycznych w ich powstawaniu i leczeniu.	K_W11

**Efekty uczenia się dla przedmiotu
Warszaty**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U07	Absolwent potrafi analizować funkcjonowanie osoby badanej w kontekście jego historii życia, relacji rodzinnych i doświadczeń traumatycznych, dostrzegając złożone zależności między tymi obszarami.	K_U19
PKDP_K03	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego podejmowania działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz współpracy z innymi specjalistami w procesie leczenia i pomocy psychologicznej.	K_K10

Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu

125

Liczba punktów ECTS dla przedmiotu

5

Nazwa przedmiotu kształcenia: Specyficzne zaburzenia osobowości- diagnoza i terapia
Forma zajęć:

 Wykład
Warsztaty

Cele kształcenia
Wykład:

C1 Pogłębienie wiedzy o specyfice i dynamice relacji między psychologiem a pacjentem z diagnozą zaburzenia osobowości.

C2 Pogłębienie wiedzy o problematyce zaburzeń osobowości, ich uwarunkowaniach i obrazie klinicznym.

Warsztaty:

C1 Doskonalenie umiejętności diagnozy psychologicznej zaburzeń osobowości.

C2 Doskonalenie umiejętności rozpoznawania znaczenia objawów występujących u pacjenta w kontekście etiologii zaburzenia osobowości.

C3 Doskonalenie umiejętności profesjonalnego reagowania w kontakcie z pacjentem z diagnozą zaburzenia osobowości.

C4 Doskonalenie umiejętności stosowania zróżnicowanych metod pracy z pacjentem z zaburzeniem osobowości.

C5 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem z zaburzeniami osobowości.

Program kształcenia (treści nauczania)
WYKŁADY
T1 Wstęp do problematyki specyficznych zaburzeń osobowości.

- Specyficzne zaburzenia osobowości a zmiany osobowości
- Omówienie klasyfikacji zaburzeń osobowości (ICD-10, ICD-11, DSM-5)
- Poziomy rozwójowe struktury osobowości
- Problemy diagnostyczne i diagnostyka różnicowa zaburzeń osobowości

T2 Paranoiczne zaburzenie osobowości

- Papęd, afekt i temperament
- Procesy obronne i adaptacyjne
- Obraz Ja
- Wzorce relacji

T3 Schizoidalne zaburzenie osobowości

- Papęd, afekt i temperament
- Procesy obronne i adaptacyjne
- Obraz Ja
- Wzorce relacji

T4 Dysocjalne zaburzenie osobowości

- Papęd, afekt i temperament
- Procesy obronne i adaptacyjne
- Obraz Ja
- Wzorce relacji

T5 Osobowość chwiejna emocjonalnie

- Papęd, afekt i temperament
- Procesy obronne i adaptacyjne
- Obraz Ja
- Wzorce relacji

T6 Histrioniczne zaburzenie osobowości

- Papęd, afekt i temperament
- Procesy obronne i adaptacyjne
- Obraz Ja
- Wzorce relacji

T7 Anankastyczne zaburzenie osobowości

- Papęd, afekt i temperament
- Procesy obronne i adaptacyjne

-Obraz Ja

-Wzorce relacji

T8 Osobowość lękliwa (unikająca)

-Papęd, afekt i temperament

-Procesy obronne i adaptacyjne

-Obraz Ja

-Wzorce relacji

T9 Osobowość zależna

-Papęd, afekt i temperament

-Procesy obronne i adaptacyjne

-Obraz Ja

-Wzorce relacji

T10 Narcystyczne zaburzenie osobowości

-Papęd, afekt i temperament

-Procesy obronne i adaptacyjne

-Obraz Ja

-Wzorce relacji

T11 Zaburzenie dysocjacyjne tożsamości

-Papęd, afekt i temperament

-Procesy obronne i adaptacyjne

-Obraz Ja

-Wzorce relacji

WARSZTATY

T1 Paranoiczne zaburzenie osobowości

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T2 Schizoidalne zaburzenie osobowości

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T3 Dyssocjalne zaburzenie osobowości

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T4 Osobowość chwiejna emocjonalnie

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T5 Histrioniczne zaburzenie osobowości

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T6 Anankastyczne zaburzenie osobowości

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T7 Osobowość lękliwa (unikająca)

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T8 Osobowość zależna

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)

-Diagnoza różnicowa

T9 Narcystyczne zaburzenie osobowości

-Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)

-Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)
 -Diagnoza różnicowa
T10 Zaburzenie dysocjacyjne tożsamości
 -Terapeutyczne implikacje (analiza przypadków, scenki symulacyjne)
 -Specyfika przeniesienia i przeciwprzeniesienia (analiza przypadków)
 -Diagnoza różnicowa

Literatura podstawowa:

WYKŁAD:

1. Jakubik, A. (1997). *Zaburzenia osobowości*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
2. Milton, T., Roger, D. (2012). *Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia.

WARSZTATY:

1. Gabbard, G.O., Fonagy, P. (2013). *Psychoterapia psychodynamiczna zaburzeń osobowości*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Sikora, G., Chrzastowski, S. (2011). Dwa podejścia do leczenia pacjentów z zaburzeniami osobowości. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 127-156). Warszawa: Wydawnictwo ENETEA.

Literatura uzupełniająca:

WYKŁAD:

1. Beck, A.T., Davis, D.D., Freeman, A. (2016). *Terapia poznawcza zaburzeń osobowości*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Kayes, D. (2015). *Człowiek o 24 twarzach. Billy Milligan- najcięższy przypadek rozszczepienia osobowości*. Warszawa: Wielka Litera.
3. McWilliams, N. (2024). *Diagnoza psychoanalityczna*. Sopot: GWP.

WARSZTATY:

1. Shyamalan M.N., *Split* (film)
2. Shyamalan M.N., *Glass* (film)
3. Kopeć M., *Nauka chodzenia* (film)
4. Ramis H., *Dzień świstaka* (film)

Efekty uczenia się dla przedmiotu Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W01	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o psychologicznych mechanizmach powstawania, rozwoju i utrzymywania zaburzeń psychicznych, w tym zaburzeń osobowości, psychotycznych, zaburzeń odżywiania i uzależnień.	K_W11
PKDP_W03	Absolwent ma pogłębioną i zintegrowaną wiedzę o metodach diagnozy psychologicznej w ujęciu klinicznym, w tym diagnozy osobowości, funkcji poznawczych oraz funkcjonowania psychospołecznego.	K_W15

Efekty uczenia się dla przedmiotu Warszaty

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_U03	Absolwent rozpoznaje zaburzenia funkcjonowania psychicznego oraz formułuje hipotezy diagnostyczne, uwzględniając złożone mechanizmy ich powstawania.	K_U17
PKDP_U05	Absolwent potrafi stosować wybrane techniki pracy terapeutycznej właściwe dla różnych podejść psychoterapeutycznych w pracy z osobami doświadczającymi trudności w funkcjonowaniu psychicznym.	K_U18

PKDP_K03	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego podejmowania działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz do współpracy z innymi specjalistami w procesie udzielania pomocy psychologicznej	K_K10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		100
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		4

Nazwa przedmiotu kształcenia: Wstęp do psychoterapii	
Forma zajęć:	Wykład
Cele kształcenia: C1 Pogłębienie wiedzy o głównych nurtach psychoterapeutycznych. C2 Pogłębienie wiedzy o mechanizmach funkcjonowania relacji terapeutycznej oraz znaczeniu czynników terapeutycznych w procesie psychoterapii. C3 Pogłębienie wiedzy o przygotowaniu do rozpoczęcia psychoterapii, przebiegu procesu terapeutycznego oraz jego uwarunkowaniach etycznych. C4 Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy i formułowania interwencji podczas pracy z pacjentem.	
Program kształcenia (treści nauczania) T1 Powstanie i rozwój psychoterapii jako nauki. -Tło historyczne -Nurty teoretyczne (krótkie zestawienie) i szkoły psychoterapii -Metody wspomagające psychoterapię (arteterapia, muzykoterapia, relaksacja, choreoterapia) T2 Psychoanaliza: od powstania do współczesności. -Podstawowe pojęcia psychoanalizy -Czynniki leczące w psychoterapii -Wybrane techniki psychoanalizy -Szkoly psychoanalityczne (klasyczna Zygmunta Freuda, francuska Jacques'a Lacana, angielska Melanie Klein, amerykańska psychologii ego i teorii relacji z obiektem) -Neopsychoanaliza -Psychoterapia jungowska (archetypy, rozwój osobowości: ego, libido, funkcje świadomości) T3 Nurt psychodynamiczny. -Korzenie w psychoanalizie -Rola nieświadomości -Konflikty wewnętrzne i mechanizmy obronne -Znaczenie wczesnych doświadczeń -Wybrane techniki pracy T4 Nurt poznawczo- behawioralny. -Koncepcja powstawania zaburzeń psychicznych -Terapia zaburzeń lękowych -Terapia depresji -Techniki poznawczo- behawioralne wykorzystywane w terapii zaburzeń odżywiania oraz uzależnieniach -Terapia schematu T5. Nurt humanistyczno- egzystencjalny. -Koncepcja zaburzeń psychicznych -Terapia Carla Rogersa skoncentrowana na osobie -Psychoterapia Gestalt -Logoterapia Victora Frankla	

T6 Nurt systemowy

- Kształtowanie się i istota podejścia systemowego
- Podejście komunikacyjne: szkoła z Palo Alto, szkoła mediolańska
- Terapia strukturalna Salvadora Minuchina
- Terapia ericksonowska

T7 Przygotowanie do rozpoczęcia psychoterapii.

- Kwalifikacja
- Wstępna diagnoza
- Istota i główne aspekty kontraktu psychoterapeutycznego

T8 Ogólna charakterystyka procesu psychoterapii.

- Etapy procesu psychoterapeutycznego
- Warunki przebiegu psychoterapii
- Dynamika relacji pacjent- terapeuta
- Zjawisko oporu przed zmianą z perspektywy różnych teorii

T9 Etyka zawodu psychoterapeuty.**Literatura podstawowa:**

1. Sokolik, Z. (2011). Psychoanaliza. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 31-132). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Rakowska, J. (2011). Terapia poznawczo- behawioralna. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 133-176). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Jakubowska, U. (2011). Terapia humanistyczno- egzystencjalna. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 177-188). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
4. Trzebińska, E. (2011). Przygotowanie do rozpoczęcia psychoterapii. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 271-308). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
5. Trzebińska, E. (2011). Etapy procesu psychoterapii. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 309-316). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
6. Trzebińska, E. (2011). Warunki przebiegu psychoterapii. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 317-341). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
7. Trzebińska, E. (2011). Błędy w psychoterapii. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 342-350). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
8. Grzesiuk, L. (2011). Proces uświadamiania i zjawisko wglądu. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 427-434). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
9. Grzesiuk, L. (2011). Techniki podejścia humanistyczno- egzystencjalnego. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 493-504). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
10. Grzesiuk, L. (2011). Techniki terapii Ericksonowskiej. W: L.Grzesiuk (red.), *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (s. 508-509). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

Literatura uzupełniająca:

1. Tryjarska, B. (2011). Organizacja psychoterapii grupowej. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 21-32). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
2. Tryjarska, B. (2011). Czynniki leczące w psychoterapii grupowej. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 33-44). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
3. Tryjarska, B. (2011). Procesy i zjawiska w zamkniętej grupie psychoterapeutycznej. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 45-60). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
4. Starzomska, M. (2011). Psychoterapia oraz inne formy pomocy psychologicznej pacjentom cierpiącym na nowotwory. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Praktyka. Podręcznik akademicki* (s. 526-544). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
5. Siwiak- Kobayashi, M. (2011). Psychoterapia egzystencjalna osób z zaburzeniami nerwicowymi i związanymi ze stresem. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 85-106). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
6. Wasilewski, B.W. (2011). Psychoterapia jako element kompleksowego leczenia chorób somatycznych. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 187-202). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

7. Ortenburger, D. (2011). Psychoterapia osób cierpiących z powodu bólu. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Problemy pacjentów. Podręcznik akademicki* (s. 203-230). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
8. Klajs, K., Lipman, L. (2011). Terapia Ericksonowska. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 283-298). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
9. Huflejt- Łukasik, M., Peczek, B. (2011). Neurolingwistyczna psychoterapia. W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 299-324). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.
10. Siwick- Kobayashi, M. (2011). Trening relaksacji stosowanej (według Larsa-Goruna Osta). W: L.Grzesiuk, H. Suszek (red.), *Psychoterapia. Szkoły i metody. Podręcznik akademicki* (s. 539-546). Warszawa: Wydawnictwo ENETEIA.

**Efekty uczenia się dla przedmiotu
Wykład**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W04	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o głównych nurtach psychoterapii (poznawczo-behawioralny, psychodynamiczny, systemowy i integracyjny) oraz ich zastosowanie w pracy z różnymi grupami pacjentów/klientów, rozumiejąc różnice teoretyczne i metodologiczne między nimi.	K_W12
PKDP_W05	Absolwent ma pogłębioną wiedzę o mechanizmach funkcjonowania relacji terapeutycznej oraz o znaczeniu czynników terapeutycznych w procesie psychoterapii, w tym o ich złożonym charakterze i wpływie na przebieg procesu terapeutycznego.	K_W12
PKDP_U06	Absolwent nawiązuje i utrzymuje profesjonalną relację terapeutyczną z osobą korzystającą z pomocy psychologicznej, z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości.	K_U19
PKDP_K01	Absolwent jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej psychologa, w szczególności zasad poufności, odpowiedzialności i poszanowania godności osoby korzystającej z pomocy psychologicznej, w pracy z problemami o wysokim stopniu złożoności.	K_K01
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		100
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		4

Nazwa przedmiotu kształcenia: Zaburzenia odżywiania

Forma zajęć:

Wykład

Cele kształcenia

C1 Pogłębienie wiedzy o obrazie klinicznym, uwarunkowaniach i mechanizmach zaburzeń odżywiania.

C2 Pogłębienie wiedzy o znaczeniu objawów zaburzeń odżywiania w kontekście etiologii zaburzenia i złożoności funkcjonowania pacjenta.

C3 Pogłębienie wiedzy o zasadach profesjonalnej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej w pracy z pacjentem z zaburzeniami odżywiania.

Program kształcenia (treści nauczania)

T1 Obraz kliniczny zaburzeń odżywiania.

-Anoreksja psychiczna (anorexia nervosa)

-Bulimia psychiczna (bulimia nervosa)

- Zespół napadowego objadania się (BED- binge eating disorder)
- Epidemiologia zaburzeń odżywiania
- Skutki nie leczenia zaburzeń odżywiania (problemy zdrowotne, skutki psychiczne)

T2 Kompleksowe rozumienie zaburzeń odżywiania.

- Biologiczne rozumienie zaburzeń odżywiania
- Perspektywa psychologiczna (psychodynamiczna, poznawczo- behawioralna)
- Perspektywa rodzinna
- Perspektywa kulturowa i społeczna

T3 Stereotypy związane z zaburzeniami odżywiania.

T4 Leczenie zaburzeń odżywiania.

- Biologiczne metody leczenia
- Metody terapii psychologicznej
- Systemowa terapia zaburzeń odżywiania
- Poznawczo- behawioralne metody leczenia wykorzystywane w zaburzeniach odżywiania
- Grupy wsparcia oraz terapia grupowa

T5 Zespół multidyscyplinarny zaangażowany w leczenie zaburzeń odżywiania.

- Farmakoterapia
- Terapia psychologiczna
- Terapia dietetyczna
- Aktywność fizyczna dostosowana do masy ciała

T6 Analiza przypadków.

- Terapia systemowa pacjentki z diagnozą anoreksji psychicznej
- Terapia systemowa z elementami poznawczo- behawioralnej u pacjentki z rozpoznaniem bulimii psychicznej
- Kompleksowe leczenie otyłości u pacjentki z otyłością olbrzymią

Literatura podstawowa:

1. Friedrich, W. (2015). Diagnoza penitencjarna sprawców przestępstw. *Resocjalizacja Polska*, 9(1), 43-54.
2. Gordon, M. Diagnoza psychologiczno-penitencjarna skazanych na dożywotnie pozbawienie wolności. In *Dożywotni więźniowie* (pp. 333-380). Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
3. Pastwa-Wojciechowska, B. Czy jedna diagnoza wystarczy?. In *Dożywotni więźniowie* (pp. 381-408). Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
4. Poklek, R. (2017). Badania osobopoznawcze w penitencjarystyce. *Resocjalizacja Polska*, 14(2), 41-57.

Literatura uzupełniająca:

1. Fairburn, C.G. (2022). *Terapia poznawczo- behawioralna i zaburzenia odżywiania*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Hansen, K. (2019). *Kompulsywne objadanie się*. Białystok: Wydawnictwo Vital.
3. Herstowska, M., Pietruszewska, D. (2025). *Anoreksja: między obsesją a kontrolą*. Gdańsk: GWP.
4. Kucharska, K. (red.) (2017). *Profilaktyka i leczenie zaburzeń odżywiania- wiedza ekspercka*. Warszawa: Wydawnictwo IPiN.
5. Kuk, B., Gaber, K. (2022). *Kiedy cierpisz na zaburzenia odżywiania*. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.

Efekty uczenia się dla przedmiotu Wykład

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
PKDP_W01	Absolwent zna w pogłębionym stopniu psychologiczne mechanizmy powstawania, rozwoju i utrzymywania zaburzeń psychicznych, w tym zaburzeń odżywiania.	K_W11
PKDP_W06	Absolwent zna psychologiczne i neuropsychologiczne uwarunkowania zaburzeń odżywiania oraz znaczenie czynników rozwojowych, rodzinnych i traumatycznych w ich powstawaniu i leczeniu.	K_W11
PKDP_U03	Absolwent rozpoznaje zaburzenia funkcjonowania psychicznego oraz formułuje hipotezy diagnostyczne, uwzględniając złożone mechanizmy ich powstawania.	K_U17
PKDP_U07	Absolwent potrafi analizować funkcjonowanie osoby badanej w kontekście jego historii życia, relacji rodzinnych i doświadczeń	K_U19

	traumatycznych, dostrzegając złożone zależności między tymi obszarami.	
PKDP_K03	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego podejmowania działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz do współpracy z innymi specjalistami w procesie udzielania pomocy psychologicznej	K_K10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		75
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		3